

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	1815 Маркетинг
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	075 Маркетинг

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

05.06.2023 р.

Справа № 0936/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 07 "Управління та адміністрування" у складі:

Бардась Артем Володимирович – головуючий,
Андрусак Наталія Олександрівна,
Шуляр Роман Віталійович,
Шалімова Наталія Станіславівна,
Омельченко Наталія Володимирівна,
Мельник Віктор Миколайович,
Люта Ольга Василівна,
Іваннікова Марина Миколаївна,
Загірняк Денис Михайлович,
Ваврін Максим Ростиславович,
Боєнко Олена Юрївна,
Левченко Ярослава Сергіївна,

за участі запрошених осіб:

Гожик А.П. - проректор з науково-педагогічної роботи – представник ЗВО,
Журило Вікторія Володимирівна – гарант ОП,
Страпчук Світлана Іванівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	1815
Назва ОП	Маркетинг
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	075 Маркетинг
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію з визначенням "зразкова".

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Повністю погоджуючись із звітом ЕГ, ГЕР відзначає, що разом із програмами розвитку університету і факультету кафедра також має власну програму, якій повністю відповідає мета ОП, вона є сучасною та оригінальною і передбачає «підготовку фахівців, які володіють унікальними знаннями, вміннями та навичками здійснення діагностики ринкового стану суб'єктів господарювання в умовах турбулентності національного та міжнародного бізнес-середовища; організації маркетингових досліджень на основі виявлених управлінських проблем, збору первинної інформації; виявлення моделей ринкової поведінки споживачів; розроблення стратегій ринкової та продуктової діяльності; прийняття гнучких екстрених управлінських рішень». Крім того, елементом «best practice» вважаємо місію освітньої програми «Наблизити Україну до світу, а світ до України шляхом виховання високодуховних, патріотично налаштованих фахівців, здатних забезпечити відбудову і економічний розвиток країни та стійкий позитивний імідж України», а також кафедри «Служіння суспільству та посилення міжнародного іміджу держави шляхом підвищення якості професійної освіти, всебічного гармонійного розвитку особистості, формування нової генерації патріотичної інтелігенції».

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

ГЕР разом із визначеними обґрунтуваннями ЕГ підкреслює унікальність практики на даній ОП щодо системного вивчення інтересів і пропозицій стейкхолдерів на основі різних інноваційних методів та інструментів, наприклад, за рахунок активного функціонування клубу випускників «Alumni club EF» (<http://surl.li/exmvp>, <http://surl.li/fcxsa>), зустрічей зі здобувачами у форматі фокус-груп (<http://surl.li/exmyb>), написання ними відповідних есе і творчих робіт з різних ОК, наприклад, «Маркетинг I», «Маркетинг II», «Вступ до університетських студій» (https://econom.knu.ua/educational-programs/undergraduate_courses/marketyng/sp/), онлайн-рубрики «Скринька креативних ідей» (<http://surl.li/aormx>), підтримки і розвитку партнерських взаємовідносин з роботодавцями та академічною спільнотою на основі виконання менторингу при проведенні стартапів як елементу дуальної освіти, періодичних і щорічних заходів та обмінів думками (крутлі столи, бізнес-форуми, конференції, Дні кар'єри та ін.). На факультеті також на постійній основі працює Центр кар'єри та працевлаштування (<http://surl.li/amchg>), Експертна рада роботодавців та випускників (<http://surl.li/fevsj>).

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ГЕР погоджується із висновками ЕГ. При цьому особливо відзначаємо створення з ініціативи і за участю представників кафедри ГО «Об'єднання маркетологів України» (<https://omu.marketing/>, <http://surl.li/bhjdw>, https://www.facebook.com/groups/834379620332756?locale=uk_UA), що об'єднує близько 600 викладачів, фахівців-

практиків та ін. представників маркетингової спільноти, і наявність розгалуженої мережі 14 відділень у різних регіонах України. Одним із напрямків роботи об'єднання є удосконалення змістовного наповнення цілей і результатів навчання з урахуванням проведених опитувань (<https://omu.marketing/category/novini/>), аналізу тенденцій розвитку спеціальності (<https://omu.marketing/vyhid-kolektyvnoyi-monografii-30-rokiv-nezalezhnosti-zdobutky-ta-perspektyvy-rozvytku-marketynghu-v-ukrayini-za-zag-red-d-e-n-profesora-starostinoyi-a-o/>), ринку праці (https://omu.marketing/problemy-vykorystannya-shtuchnogo-intelektu-shi-v-vykladanni-ta-praktyczni-marketynghu/?fbclid=IwAR149G7gFX8QT7t6RCUYBr2KKnJbRr5FsWZj5Mjj6_mgSVenKAr41Mzfmk), підготовки міжвузівського підручника (<https://omu.marketing/mizhvuzivskyj-pidruchnyk-marketyngh-za-red-prof-starostinoyi-a-o/>). У співпраці з регіональними ЗВО, роботодавцями, Спілкою промисловців і підприємців України тощо виявляються регіональні аспекти розвитку галузевих ринків, розробляються рекомендації щодо розвитку компаній з урахуванням галузевого аспекту, що відзначено у відомостях СО. Також ГЕР відзначає, що порівняно з випускним 4 курсом обсяги набору на ОП кожного року зростають, і у 2022 р. збільшилися майже у два рази з 40 осіб до 75., що цілком підтверджує її відповідність попиту на регіональному і державному ринку праці. Отже, ГЕР підтримує ЕГ, що КНУТШ «функціонує як провідний освітньо-науковий центр з розвитку маркетингу в Україні, що дозволяє чітко відслідковувати тенденції розвитку спеціальності», у т.ч. під час різнобічних професійних заходів, надання можливостей успішного продовження безкоштовного навчання випускників ОП на програмі подвійного дипломування, унікально створеної системи неперервної освіти (бакалаврат, магістратура, аспірантура, школа бізнесу) за рахунок вдалого поєднання фундаментальних теоретичних знань класичного університету з формуванням практичних навичок та вмій на основі системи партнерських відносин із лідерами бізнесу.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

1.4 ГЕР відзначає повну обґрунтованість та виваженість підходу щодо досягнення ПРН ОК, посилення їх практичної складової ОП через застосування комплексного інноваційного змістовного наповнення ОК, серед яких «Страховання», «Сучасні інформаційні технології в економіці», «Економіка зарубіжних країн», «Маркетингова товарна політика», «Маркетингова політика розподілу і збуту», «Бізнес-маркетинг», «Маркетингова політика комунікацій», «Ринкові дослідження» та ін. У цьому контексті слід підкреслити, що викладання фахових дисциплін ОП здійснюється представниками однієї з перших наукових шкіл з маркетингу, які є авторами сучасної концепції маркетингу, були у витоків з першого до нинішнього етапу розвитку маркетингу в Україні, д.е.н., проф. Старостіна А.О. є одним з розробників Стандартів ВО за першим і другим освітніми рівнями, д.е.н., проф. Каніщенко О.Л. – за третім освітньо-науковим рівнем зі спеціальності 075 «Маркетинг». Викладачі є розробниками оригінальних авторських методик, навчально-методичних праць та кейсів за матеріалами української бізнес-практики провідних компаній.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ГЕР повністю підтримує висновки ЕГ.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ГЕР повністю підтримує ЕГ і зазначає, що зміст ОП має чітку логічну послідовність опанування загальних і фахових компетентностей, досягнення цілей і ПРН, що охоплюють загальноекономічні, суспільно-гуманітарні, математичні і фахові ОК, що згруповані і належним чином представлені на структурно-логічній схемі ОП (https://econom.knu.ua/educational-programs/undergraduate_courses/marketyng/sp/). Відповідно до сучасних тенденцій світової освіти в галузі маркетингу та з урахуванням стандарту ВО бакалаврського освітнього рівня дана ОП забезпечує синергетичний ефект щодо досягнення цілей і ПРН за рахунок поєднання філософських, математичних, статистичних, фундаментальних економічних ОК і подальшого поглибленого освоєння фахових дисциплін переважно теоретичного спрямування, які передбачають на початкових курсах формування фундаментальних знань (Вступ до університетських студій, Маркетинг I, Маркетинг II, Бізнес-маркетинг, Маркетингова товарна політика, Маркетингова політика комунікацій, Ринкова поведінка споживачів, Маркетингова цінова політика, Маркетингова політика розподілу і збуту) з поступовим введенням дисциплін практичного спрямування (Ринкові дослідження, КР,

дисципліни кластеру 1 «Стратегічне маркетингове управління» та кластеру 2 «Інтегровані маркетингові комунікації»). При цьому застосування кластерного підходу дозволяє не тільки гнучко реагувати на виклики ринку та науки, а і враховувати потреби усіх стейкхолдерів за рахунок внесення змін у наповненні кластерів та розширенні їх переліку. Крім того, ОП не обмежує вибір студентів лише навчальним планом (див. п.2.3 Положення про освітній процес, https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf). Викладене у сукупності посилює системність формування змісту ОП, її практичну спрямованість і визначає вірність досягнення заявлених цілей та ПРН за рахунок такого підходу побудови і взаємозв'язків ОК.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ГЕР відзначає унікальною практику інтегрованого підходу вивчення предметної області за рахунок поєднання суспільно-гуманітарних, статистико-математичних, фундаментальних загальноекономічних і фахових ОК теоретичного і практичного кластерного спрямування. Такий підхід дозволяє системно формувати аналітичне мислення і компетентності, необхідні сучасному маркетологу, що є актуальними в контексті діджиталізації на основі поетапного розуміння ефективності організації економічної діяльності сучасними підприємствами та організаціями, управління взаємовідносинами з маркетинговим середовищем, розроблення стратегій ринкової та продуктової діяльності; прийняття гнучких управлінських рішень.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ГЕР повністю підтримує висновки ЕГ щодо надання здобувачам багатоваріантних можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії, у т.ч. за рахунок дисциплін в іншому ЗВО при реалізації студентом права на академічну мобільність, з інших факультетів КНУ імені Тараса Шевченка, з ОП даного та інших освітніх рівнів, що забезпечує розширення світогляду, громадської позиції тощо.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Кращою практикою за даним підкритерієм ГЕР вважає багатоаспектність реалізації практичної складової, що реалізується на ОП за рахунок виконання здобувачами групових та індивідуальних практичних проєктів за кожною фаховою ОК, що підкріплюється авторськими методиками, збором первинної інформації; системним залученням представників провідних компаній, організацій тощо до викладання; менторингу від успішних маркетологів при виконанні проєктів з ОК «Маркетингова цінова політика», «Економіка зарубіжних країн» тощо; застосування виїзних практичних занять; виробничої практики із залученням до її реалізації професіоналів-практиків, успішний захист звіту з якої є однією з умов отримання професійної кваліфікації, що повністю підтверджено ЕГ та аналізом наданих документів.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ГЕР підтримує висновки ЕГ.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Аналіз змісту ОК «Маркетингова товарна політика», «Ринкові дослідження», «Бізнес-маркетинг», «Маркетингова політика комунікацій», «Digital-маркетинг», «Економіка підприємства» та ін. (https://econom.knu.ua/educational-programs/undergraduate_courses/marketing/sp/) підтверджує врахування вимог професійного стандарту з маркетингу «Фахівець – аналітик з дослідження товарного ринку», який затверджено Наказом Міністерства економіки України 18 жовтня 2021 року №751-21 (https://register.nqa.gov.ua/uploads/o/356-nakaz_751.pdf). Також слід відзначити, що над розробленням професійних стандартів займається робоча група за участі ГО «Об'єднання маркетологів України», співзасновниками якого є д.е.н., проф. Старостіна А.О., д.е.н., проф. Каніщенко О.Л., що підтверджено відповідними заявками, зареєстрованими у Науково-дослідному інституті праці і зайнятості населення Міністерства соціальної політики і НАН України 18.02.2020 р. членом групи розробників ОП, виконавчим директором ГО «Об'єднання маркетологів України» Дьоміною О.М.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

ГЕР повністю підтверджує висновки ЕГ і відзначає рівномірність розподілення навантаження по семестрах в обсязі 30 годин. При розподілі аудиторного і самостійного навантаження, кількості навчальних занять з дисципліни, лекцій та семінарських/практичних/лабораторних занять враховується їх «складність та прикладний характер», що дозволяє здобувачам керувати робочим часом та регулювати особисте навантаження, належним чином розкриває змістовне наповнення ОК, контролюється при затвердженні ОП, оцінюванні рецензентами і стейкхолдерами через регулярні опитування.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

ГЕР підтримує висновки ЕГ.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

ГЕР підтверджує висновки ЕГ. Для роз'яснення Правил вступу функціонують Підготовчі відділення для громадян з України (<https://www.univ.kiev.ua/ua/departments/pd/>), яке здійснює підготовку абітурієнтів, у тому числі громадян тимчасово окупованих територій – до складання ДПА, ЗНО та ЄВІ та вступу, і окремо Підготовче відділення для іноземних громадян (<https://www.univ.kiev.ua/ua/departments/pdf/>), що забезпечує залучення іноземних слухачів/студентів до навчання в університеті, забезпечення процедури вступу, зарахування, визнання документів про попередню освіту, документування посвідкою на тимчасове проживання з метою навчання та здійснює супровід іноземних студентів упродовж усього періоду їхнього навчання в університеті. Також на сайті економічного факультету є окремі роз'яснення щодо вступу іноземців (https://econom.knu.ua/for-entrants/int_in_p/).

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

ГЕР підтверджує висновки ЕГ і звертає увагу, що інноваційною можна вважати практику функціонування на економічному факультеті Центру профорієнтації та консультації абітурієнтів (https://econom.knu.ua/for-entrants/centr_pr_konsab/) та розроблення чат-боту Абітурієнт економічного (https://t.me/abit_knu_bot), що полегшує і роз'яснює зміст ОП, особливості вступу тощо.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтверджує висновки ЕГ і зазначає, що для визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО є відповідна нормативна база з чіткими і зрозумілими вимогами: Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<https://cutt.ly/iNZJSDX>); Положення про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на академічну мобільність КНУТШ (<https://cutt.ly/djuQr2D>); Правила прийому до КНУТШ у 2022 р. (<https://vstup.knu.ua/rules>); Положення про порядок перезарахування результатів навчання у КНУТШ (<https://cutt.ly/2juQhLO>); Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у КНУТШ (<https://cutt.ly/zjumvPC>). Крім того, існують відповідні структурні підрозділи, які здійснюють інформаційну підтримку, наприклад, відділ академічної мобільності, що функціонує як координаційна та консультативна структура. ЗВО співпрацює з багатьма університетами, що надає здобувачам можливість вибору закладу для участі у академічній (міжнародній) мобільності. Так, на сьогодні ЗВО має 328 чинних двосторонніх угод про співпрацю з іноземними ЗВО із 62 країн світу. Ефективність співпраці за двосторонніми угодами відобразилась у започаткуванні нових її форм, зокрема, - 75 угод із подвійного дипломування із 34 ЗВО з 16 країн світ, 74 угоди з міжнародними організаціями, фундаціями та посольствами з 18 країн світу.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтримує висновки ЕГ і вважає позитивною практику зарахування здобувачам результатів навчання за неформальною освітою в межах виконання завдань самостійної роботи за ОК у вигляді нарахування додаткових балів за навчальні тренінги, зокрема, на платформах Prometheus та Coursera.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та

принципам академічної свободи

ГЕР підтверджує висновки ЕГ. Разом з тим, ГЕР вважає елементами взірцевих практик використання в навчальному процесі інтерактивних методів, напр., case study, ділових та рольових ігор, мізкового штурму, ситуативного моделювання, обговорення проблемно-орієнтованих дискусійних питань, тренінгових занять, менторингу представників бізнесу при виконанні індивідуальних проєктів, фокус-групи тощо. При цьому перелічені форми і методи повністю сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та програмних результатів. Слід також відмітити використання великої кількості програмних продуктів у викладанні дисциплін (Canva, Trello (Free version), Asana (Free), Similarweb, Mailchimp, SMM planner, Xtensio (demo version), GetResponse (demo version), Mentimeter), що безумовно можна вважати позитивною практикою.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

ГЕР підтверджує висновки ЕГ.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ГЕР вважає інноваційним підходом застосування комплексного поєднання навчання і досліджень за рахунок мотиваційних заходів і підтримки здобувачів різними структурами та суттєвої дослідницької складової при викладанні ОК, виробничої практики, залученні здобувачів до наукових конференцій, форумів тощо. Так, на економічному факультеті створено Наукове товариство студентів та аспірантів, до складу якого входять Бізнес-клуб, Інтелектуальний клуб, Дебатний клуб. Створення та успішне функціонування ЦЕНТРУ ДІЯ.БІЗНЕС У КНУ (<https://econom.knu.ua/about-faculty/центрдія-бізнескн/>) сприяє залученню здобувачів в освітніх заходах (воркшопах, вебінарах, тренінгах за участі професіоналів-практиків, кіносемінарах (іноземною мовою), ділових іграх та ігрових практик). Крім того, є довготривала унікальна програма навчання з розвитку лідерських і м'яких навичок «Школа лідерства» (Leadership School at the Faculty of Economics). Також ОП реалізує творчу атмосферу поєднання навчання та досліджень за рахунок суттєвої дослідницької складової при виконанні індивідуальних і групових проєктів і завдань ОК «Бізнес маркетинг», «Маркетингова товарна політика», «Ринкова поведінка споживачів», «Стратегії сегментації та позиціонування», «Управління проєктами в маркетинговій діяльності», «Маркетингова політика розподілу і збуту», курсової роботи ОК «Ринкові дослідження», що включає визначення управлінської проблеми, діагностику ринкового стану компанії в змінному ринковому середовищі на основі авторської методики Старостіної А.О. СТАБС-аналіз, «формулювання мети дослідження, збір первинної маркетингової інформації як основи розробки маркетингових стратегій». У навчальному процесі широко використовуються написання есе, наукових рефератів, дискусії, обговорення проблемних питань, які дозволяють відпрацьовувати навички узагальнення наукових літературних джерел, аналітичних матеріалів, формування власних висновків. Здобувачі постійно беруть активну участь і перемагають у конкурсах наукових робіт різних рівнів і напрямків: «Маркетинг», «Менеджмент ЗЕД», в роботі Всеукраїнських та Міжнародних науково-практичних конференцій, наприклад, «Шевченківська весна», «Стратегії глобальної конкурентоспроможності: соціально-економічні виміри» та ін.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ГЕР підтверджує висновки ЕГ і підкреслює, що визначальним фактором оновлення змісту ОП є впровадження здобутків керівника наукової школи маркетингу д.е.н., проф. Старостіної А.О. та наукових розробок НПП кафедри. Так, слід відзначити, що протягом останніх років викладачами опубліковано значну кількість наукових статей у виданнях, що включені до міжнародних науково-метричних баз даних Scopus та Web of Science, в тому числі в 1 квартилі. Провідні наукові досягнення знаходять відображення у спільних публікаціях із зарубіжними партнерами, редагуванні наукових видань всесвітньовідомого американського видання Prentice Hall у галузі маркетингу. Викладачі активно беруть участь у конференціях, круглих столах, симпозіумах, форумах тощо, у заходах з підвищення кваліфікації, стажуваннях за кордоном; у виконанні державних та ініціативних наукових тематик, рецензуванні, програмах Visiting Professor за кордоном, за результатами яких оновлюють зміст дисциплін з урахуванням найновіших сучасних практик, інноваційних методик навчання та врахування фактору діджиталізації. В робочих програмах усіх ОК (https://econom.knu.ua/educational-programs/undergraduate_courses/marketyng/sp/) присутні посилання на підручники, монографії, наукові статті та методичні матеріали НПП, які забезпечують викладання за ОПП Маркетинг.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ГЕР підтверджує висновки ЕГ щодо використання системного підходу згідно з визначеними напрямками міжнародного співробітництва різних форм: участь у спільних наукових дослідженнях і публікаціях із зарубіжними вченими, міжнародних зарубіжних конференціях, форумах, семінарах, закордонних стажуваннях викладачів, програм підвищення кваліфікації, міжнародної академічної мобільності викладачів та студентів (Еразмус+, DAAD, IREX, Fulbright, договори співпраці з зарубіжними ЗВО), міжнародні грантові дослідження, налагодження співробітництва з міжнародними організаціями: ESOMAR, Європейською конфедерацією маркетингу, запрошення іноземних професорів до навчального процесу, відкритий доступ до міжнародних науково-інформаційних ресурсів та ін.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

ГЕР підтверджує висновки ЕГ і підкреслює, що елементом «best practice» можна вважати функціонування системи автоматизації «TRITON Student» (<https://student.triton.knu.ua/>), що забезпечує доступ до персонального кабінету здобувачів з інформацією про персональні результати семестрового оцінювання та середнього балу, а також постійний зворотній зв'язок з викладачами у різних месенджерах і платформах, що забезпечують зручність, вчасну поінформованість і конфіденційність щодо оцінювання здобувачів ОП.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

ГЕР підтверджує висновки ЕГ. При реалізації даної ОП здійснюються контрольні заходи, що можуть вважатися кращою практикою: інтерактивне обговорення проблемних питань, проведення короткого тестування, у т.ч. у дистанційному форматі на лекціях з метою стимулювання активності студентів (використання технологій Mentimeter, Kahoot та ін.); самостійне розв'язання практичних задач, оцінювання наданих пропозицій і оригінальних рішень, уточнень і визначень, доповнень попередніх відповідей, оцінка рівня підготовки виступів за проблемними питаннями, виконання творчих завдань, вирішення розрахункових завдань, аналіз авторських кейсів, презентації індивідуальних проєктів, результатів реальних польових ринкових досліджень тощо.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтверджує висновки ЕГ і звертає увагу, що ЗВО додатково на період карантинних і воєнних дій ухвалено Тимчасовий порядок проведення сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання (<http://surl.li/efajl>), а також забезпечено об'єктивність екзаменаторів за рахунок не тільки чітких правил, процедур, критеріїв оцінювання, а й проведенням контролюючих заходів більше, ніж одним викладачем, що можна вважати інноваційною практикою.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ГЕР підтверджує висновки ЕГ і підкреслює комплексний характер дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу. Так, у ЗВО ухвалено низку відповідних нормативних документів, що визначають політику, принципи, чіткі і зрозумілі процедури, відповідальність за порушення: Положення КНУТШ про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<http://surl.li/efbhg>), Етичний кодекс КНУТШ (<http://surl.li/efbio>), Положення про організацію освітнього процесу, Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату (<http://surl.li/efbir>), Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності (<http://surl.li/dklba>). Крім того, Вченою радою КНУ імені Тараса Шевченка: Ухвала «Вимоги етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників університетської спільноти» (<http://surl.li/anszz>), Ухвала «Про репутаційну політику КНУТШ» (<http://surl.li/dsddo>). На економічному факультеті створено комісію з академічної доброчесності, яка контролює процеси виявлення академічного плагіату, морально-етичних норм поведінки та інших принципів акад. доброчесності (<http://surl.li/efbja>). На кафедрі реалізується політика щодо нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності через стандартні механізми перевірки робіт платформою Unicheck, а також нестандартні – розроблення уніфікованої форми екзаменаційного білету, уникнення теоретичних питань, використання тестів, творчих ситуаційних питань і аналітично-розрахункових завдань, що повністю дозволяє перевірити здобуті компетентності та ПРН. Крім того, викладачами розробляються завдання, виконання яких унеможлиблює прояви академічної недоброчесності, в яких вони навчаються креативно мислити, формулювати ідеї. Популяризація принципів академічної доброчесності відбувається у межах проєкту Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ від Американських Рад з міжнародної освіти, що об'єднує професійну спільноту освітян для обміну досвідом і співпраці задля підтримки академічної доброчесності і якості освіти (<http://surl.li/annct>). Доведення та популяризація принципів академічної доброчесності до всіх учасників освітнього процесу ґрунтується на «інформуванні та вільному доступі здобувачів до нормативно-правової бази; роз'яснювальній роботі НПП, кураторів академічних груп та представників деканату на виховних годинах, на вступних лекціях з кожного ОК стосовно недопущення порушень академічної доброчесності», що підтверджено ЕГ, і підкреслює виважений підхід

ЗВО, факультету і кафедри, яка розробила власну систему запобігання та виявлення академічного плагіату (<http://surl.li/efbjj>), що дійсно є взірцевою практикою, ефективність якої доведена на власному багаторічному досвіді.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР підтверджує висновки ЕГ і звертає увагу, що ОП повністю забезпечена штатними викладачами, серед яких 6 д-рів наук, 24 кандидатів наук/д-рів філософії. Усі викладачі, залучені до освітнього процесу за професійними та кваліфікаційними характеристиками щодо базової освіти, стажу роботи, наукового ступеня, вченого звання відповідають цілям та ПРН. ОП реалізується у межах створеної наукової школи д.е.н., проф. Старостіною А.О., яка є одним із родоначальників маркетингу в Україні. Відповідно до тематики освітніх компонентів НПП мають публікації, які проіндексовані у наукометричних базах Scopus, WoS, у фахових виданнях України, активно беруть участь у наукових стажуваннях в Україні та країнах ЄС, а також у всеукраїнських та міжнародних конференціях. Підтвердженням академічної та професійної кваліфікації НПП згідно з цілями ОП та ПРН є те, що протягом останніх років викладачами опубліковано значну кількість наукових статей у виданнях, що включені до міжнародних науково-метричних баз даних Scopus та Web of Science, в тому числі в 1 квартилі. Провідні наукові досягнення знаходять відображення у спільних публікаціях із зарубіжними партнерами, редагуванні наукових видань всесвітньовідомого американського видання Prentice Hall у галузі маркетингу. Викладачі активно беруть участь у конференціях, круглих столах, симпозіумах, форумах тощо, у заходах з підвищення кваліфікації, стажуваннях за кордоном; у виконанні державних та ініціативних наукових тематик і грантів з університетами ЄС, академічній мобільності, рецензуванні, програмах Visiting Professor за кордоном, є членами редакційних колегій журналів, у т.ч. з індексацією у Scopus. Викладачі кафедри постійно вивчають досвід провідних підприємств, відвідують конференції, навчальні та наукові курси (у т.ч. на платформах Prometheus та Coursera) тощо. На ОП викладають НПП, академічна та професійна кваліфікація яких забезпечує успішну реалізацію ОП, відповідає чинним Ліцензійним вимогам щодо кадрового забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, предметній області, а також змісту ОК.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

ГЕР підтверджує висновки ЕГ і підкреслює, що Процедури конкурсного добору викладачів за ОП є прозорими і дають можливість забезпечити необхідний рівень їх професіоналізму для успішної реалізації ОП. Слід відзначити, що при відборі кандидатур висувуються як загальні професійні вимоги, так і додаткові умови з боку кафедри: (наявність публікацій у МНБД (Scopus, WoS), підручників, посібників, сертифікатів про знання англійської мови (на рівні B2), проходження стажування, досвід виконання консалтингових проєктів, бізнес-тренінгів та міжнародних грантів, досвід роботи у фахових комісіях МОН, університету, Національному агентстві із забезпечення якості вищої освіти, редколегіях фахових наукових видань).

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ГЕР підтверджує висновки ЕГ і підкреслює, що до організації та реалізації освітнього процесу за ОП залучено роботодавців та академічну спільноту, що відбувається на всіх етапах освітнього процесу і полягає в обговоренні ОП, навчальних планів та змісту ОК, їх активно залучають до проведення практичної підготовки здобувачів та менторства при виконанні проєктів, враховують пропозиції при формуванні завдань індивідуальних і групових проєктів. Власники бізнесу та представники стейкхолдерів запрошуються на засідання кафедри з метою обговорення змісту ОП (протоколи засідання кафедри від 14.04.21 р., 13.12.19). Кафедрою сформовано дієву систему залучення роботодавців до освітнього процесу, що відображається у щорічних планах (<http://surl.li/fttna>), її реалізація відбувається у різних формах: підготовка кейсів на матеріалах відомих компаній та їх обговорення на заняттях (компанії Кохан, Дукат, Loreal, British American Tobacco, Raben), тренінгів та лекцій-диспутів із залученням роботодавців (компанії Sigex, Lohika/Cargemini), виїзних занять (компанії Дукат, Кохан, Ін-т електрозварювання ім. Є.О. Патона); виступи на бізнес-форумах, науково-практичних; проведення бізнес-тренінгів для здобувачів; презентації на Днях кар'єри; проведення захистів звітів на базах практики.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ГЕР підтверджує висновки ЕГ і елементом взірцевості вважає довготривалу практику залучення відповідно до щорічних планів представників роботодавців, експертів галузі до аудиторних занять (<http://surl.li/fttna>). При цьому ЗВО залучає професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців як «гостьових лекторів»

(президент та директор з маркетингу, посол України в Японії, старший консультант Пресслужби Апарату Верховної Ради України, керівники відділів та проєктів, та ін.), так і на постійній основі і погодинною оплатою праці.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ГЕР підтверджує висновки ЕГ і відзначає, що в межах сприяння професійному розвитку викладачів серед багатьох інших напрямків роботи на системній основі проводяться тренінги для гарантів ОПП та викладачів, в яких уже 6 гарантів ОП взяли участь від кафедри. Крім того, публікаційна активність НПП здійснюється не тільки за рахунок преміювання, а і можливості безкоштовного розміщення статей у фаховому виданні категорії «Б» «Вісник КНУТШ. Серія «Економіка» (<https://econom.bulletin.knu.ua/home>).

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ГЕР підтверджує висновки ЕГ і відзначає, що в університеті унікальним можна вважати проєкт дистанційного навчання «Якісне навчання через якісне викладання», в рамках якого на постійній основі проводиться ком'юніті «KNU professionals» (<http://surl.li/daedo>).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР підтримує висновки ЕГ. Разом з цим ГЕР відзначає, що для здобувачів створено базу навчально-методичного забезпечення за ОК, що забезпечує досягнення визначених цілей та ПРН (Табл. 2, з відомостей про самооцінювання). Крім того, сучасним новітнім інструментом освітнього процесу є платформа дистанційного навчання KNU Education online, яка забезпечує організацію вебінарів до 150 осіб, доступ до відео-лекцій, онлайн опитування/тестування студентів (<https://www.univ.kiev.ua/news/11090>), що є частиною проєкту «Цифровий університет. Університет у смартфоні», що функціонує в КНУТШ. З метою сприяння професійного розвитку здобувачів на економічному факультеті у 2019 р. створено Центр кар'єри та працевлаштування (https://econom.knu.ua/about-faculty/future_employment/), який надає інформаційну і консультативну підтримку, ознайомлює із сучасними тенденціями ринку праці, вимогами роботодавців.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ГЕР підтримує висновки ЕГ і підкреслює, що освітнє середовище КНУТШ є розгалуженим інноваційно спрямованим і містить (<https://www.univ.kiev.ua/ua/departments/>): соціально-побутову інфраструктуру (їдальні, університетська клініка (<http://knu.ua/ua/departments/uc>), гуртожитки (<https://studmisto.knu.ua/>), кафе, Психологічну службу (<https://psyservice.knu.ua/>); Навчально-спортивний комплекс (<http://sport.univ.kiev.ua/>); Первинну профспілкову організацію (<http://prof.univ.kiev.ua/prof2/>); Раду молодих вчених (<http://rmn.knu.ua/>); Наукову бібліотеку ім. М. Максимовича (<http://www.library.univ.kiev.ua/>); Центр іноземних мов (<http://langcenter.knu.ua/>); Молодіжний центр культурно-естетичного виховання (<https://www.univ.kiev.ua/ua/dep/molod-center/>) та ін. Окремо слід відзначити аудиторії економічного факультету, створені за підтримки бізнесу: «Центр підтримки підприємців Дія. Бізнес» (<https://business.dia.gov.ua/kyiv/>); аудиторії від компанії Genesis (<https://www.univ.kiev.ua/news/10568>); інноваційну фінансову лабораторію Bloomberg (<https://www.univ.kiev.ua/news/11190>), в яких відбуваються освітні, культурні, соціальні та ін. заходи, проводяться «безкоштовні тренінги про розвиток та започаткування своєї власної підприємницької діяльності».

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

ГЕР вважає, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти ОП «Маркетинг» і задовольняє їх потреби та інтереси, для виявлення яких створена трирівнева система опитування на рівні університету (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=uk/zvity_pro_doslidzhennya), економічного факультету (<http://surl.li/apjzb>) та кафедри (<http://surl.li/fcxsa>). З метою зворотного зв'язку зі стейкхолдерами створена також «Скринька креативних ідей» (<http://surl.li/aormx>). Слід відзначити, що активно підтримують учасників освітнього процесу Університетська клініка, яка проводить необхідні заходи, наприклад, щодо надання первинної та вторинної допомоги; психологічна служба, 24/7 функціонує Helper Hub та чат зв'язку з психологом «Допомога онлайн ПС КНУ» (<http://surl.li/iptj>, <https://psyservice.knu.ua/>). Проводиться роз'яснювальна робота щодо пожежної та радіаційної безпеки, охорони здоров'я, реагування на надзвичайні ситуації під час воєнного стану. У період пандемії COVID-19 та

повномасштабного вторгнення повністю забезпечено формат онлайн навчання за допомогою онлайн-платформ, створено систему контролю у дистанційній формі (<http://surl.li/apjya>, <http://surl.li/ipsg>).

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ГЕР підтримує висновки ЕГ і відзначає, що механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів освіти мають багаторівневу структуру, серед яких слід відзначити роботу Студентського парламенту, Ради молодих вчених та інституту кураторства, які сприяють «всесторонньому розвитку особистості студента під час навчання через консультування, інформування, залучення до університетських та поза аудиторних заходів» та вихованню високодуховних, патріотично налаштованих фахівців, а також включення у тематику ОК відповідних прикладів та роз'яснень, підготовки тематичних виступів на студентських конференціях. Створено науковий парк КНУ імені Тараса Шевченка, що є «формою поєднання науки, освіти та бізнесу», працює відділ сприяння працевлаштуванню учасників освітнього процесу (<http://jobs.knu.ua>), Центр кар'єри та працевлаштування економічного факультету, щорічно проводиться виставка вакансій провідних компаній-роботодавців «День кар'єри» (<http://surl.li/hcqco>) та ін. Слід також відзначити, як елемент кращої практики, можливість замовлення необхідних для здобувачів довідок з деканату через сайт факультету (<http://surl.li/hcpcct>).

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ГЕР підтримує висновки ЕГ і зазначає, що в Університеті з 2020 р. діє Концепція розвитку інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей» (<http://surl.li/eeqcc>, <http://surl.li/bitiy>), що створює інклюзивне середовище для забезпечення реалізації соціальних, громадських та освітніх прав осіб з особливими потребами, існує Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп (<http://surl.li/krxa>). Як зазначає ЕГ, у корпусах розміщено вказівники зі шрифтом Брайля, тактильні стрічки й полоси для осіб з порушенням зору тощо.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтримує висновки ЕГ.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ГЕР вважає, що КНУ імені Тараса Шевченка послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, для чого створено відповідну нормативну базу, механізми моніторингу та керування. При цьому заслуговують на увагу системні вимоги аудиту для існуючих та новостворених ОП, трирівнева система опитування на рівні університету (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=uk/zvity_pro_doslidzhennya), економічного факультету (<http://surl.li/apjzb>) та кафедри (<http://surl.li/fcxa>) та створений репозиторій акредитаційних справ (<http://univ.kiev.ua/ua/official/accreditation/>) для аналізу результатів зовнішньої оцінки якості навчального процесу, що є позитивною практикою.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР підтримує висновки ЕГ.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Підтверджуючи висновки ЕГ підкреслюємо функціонування Експертної ради роботодавців та випускників ЕФ <https://econom.knu.ua/about-faculty/an-expert-council-of-employers-and-graduates/>, місією якої є «сприяння підготовці висококваліфікованих конкурентоспроможних молодих спеціалістів із урахуванням реальних потреб і вимог роботодавців шляхом об'єднання ресурсів й інтелектуального потенціалу партнерів»; багатоаспектність спільних заходів на рівнях факультету і кафедри з представниками роботодавців, зокрема: періодичних зустрічей, конференцій та форумів (https://www.efbm.org/me_ua/), в рамках професійного ГО «Об'єднання маркетологів України», яке

об'єднує близько 600 членів у 14 областях України; участі в розширених засіданнях кафедри; консультування, участі в освітньому процесі.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

ГЕР підтримує висновки ЕГ і відзначає, що на кафедрі, де реалізується ОПП "Маркетинг", існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП. Пропозиції випускників враховуються як при розробці, так і перегляді ОП. На економічному факультеті функціонує Асоціація випускників та друзів Економічного факультету «Alumni Club» (<https://cutt.ly/51pis29>), яка здійснює комунікації з випускниками, запрошує випускників на різні заходи, які проводить ЕФ. Випускники залучаються до освітнього процесу, наприклад, до проведення лекційних практико орієнтованих занять, беруть участь у різних заходах, наприклад, «День кар'єри ECONOMICS» тощо.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ГЕР підтримує висновки ЕГ та вважає, що кафедрою на системній основі відбувається пошук резервів розвитку ОП, які впроваджуються задля удосконалення змісту ОП та якості освітнього процесу в цілому. На рівні Університету створено репозиторій акредитаційних справ (<http://univ.kiev.ua/ua/official/accreditation/>) для аналізу результатів зовнішньої оцінки якості навчального процесу.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР підтримує висновки ЕГ.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ГЕР зазначає, виходячи з аналізу звіту ЕГ, звіту про самооцінювання та відкритих даних, що КНУ імені Тараса Шевченка є ініціатором та платформою щодо обміну досвідом для забезпечення якості ВО; на системній основі організує й бере участь у конференціях, круглих столах, наприклад, міжнародна науково-практична конференція «Розбудова внутрішніх систем забезпечення якості у ЗВО України: інструменти та виклики» (<https://www.univ.kiev.ua/news/12452>). На основі методики SWOT-аналізу здійснюється системний моніторинг діяльності освітнього процесу на основі опитувань здобувачів, стейкхолдерів та НПП, що дозволяє виявити сильні та слабкі сторони внутрішнього забезпечення якості освіти при реалізації освітніх програм. Такий підхід щодо формування культури якості в ЗВО можна вважати взірцевою практикою.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР засвідчує, що в КНУ імені Тараса Шевченка наявні чіткі, зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язків всіх учасників освітнього процесу, які зазначені у низці нормативних документів і розташовані у вільному доступі на сайті ЗВО. Проте, абсолютну відповідність за даним підкритерієм не можна вважати взірцевою практикою.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ГЕР підтверджує повну відповідність за даним підкритерієм. Разом з тим, зазначаємо, що ознак інноваційності не виявлено.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ГЕР підтверджує, що на офіційних сторінках КНУ імені Тараса Шевченка оприлюднено точну та достовірну інформацію про освітню програму «Маркетинг» (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в

обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність
не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси
не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси
не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми
не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендовано оприлюднювати на сайті кафедри результати опитування здобувачів щодо кращих практик викладацької майстерності за ОПП.

Критерій 10. Навчання через дослідження
не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БАРДАСЬ АРТЕМ ВОЛОДИМИРОВИЧ